Konto czekowe P. K. O. Poznań nr. 200 064.
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 groszy

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł. Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,50 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-łamowej 15 gr, na stronie 3-łamowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemmieście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVII NOWE MIASTO LUBAWSKIE, SOBOTA, DNIA 4 GRUDNIA 1937. N — Nr. 142

Dlaczego?

W ostatnich kilku latach w Ministerstwie Rolnictwa zorganizowano poparcie dla uprawy wina w Polsce. Bank Rolny udzielał kredytów, starano się rozszerzyć produkcję wina w powiatach południowych Ziemi Czerwieńskiej. Wytwórcy nie ograniczyli się tylko do wysyłania na rynki krajowe polskich winogron, ale przystąpili do produkcji win krajowych. Na Targach Lwowskich sprzedawano wino, które zaczęło wchodzić do handlu i moglibyśmy coraz mniej przywozić win obcych, a konsumować swoje. Tymczasem mimo usilnych starań wytwórców Ministerstwo Skarbu nie chce się zgodzić na zniesienie podatku od wina, który wynosi od litra zł 1.40. W Rumunii podatku od win krajowych się nie płaci, a we Francji zaledwie 6 gr od litra. Spotkałem jednego ze znajomych z Podola, który mi opowiadał, **że wylewano do Dniestru produkowane wino, ponieważ przy takim podatku produkcja się nie opłaca.** Obywatel pyta, dlaczego to się dzieje?

To samo zjawisko widzimy i w innych działach produkcji. Mówi się w Polsce o potrzebie rozszerzenia hodowli **owiec.** Z Ministerstwa Rolnictwa i z Banku Rolnego idą na hodowlę kredyty. Tymczasem puszcza się bez cła obcą wełnę do kraju, tamując rozwój własnej produkcji. Tak samo nie ma pełnego zrozumienia dla hodowli lnu, a przecież jest rzeczą ważną, abyśmy przede wszystkim dla obrony państwa mieli zapewniony własny surowiec. Popiera się hodowlę owoców i ryb w kraju, ażeby podnieść dochodowość rolnictwa, a wielkie ilości obcych owoców i ryb wpuszcza się do kraju.

W obozie rządowym, a nawet w oświadczeniach p. premiera słyszymy **o potrzebie ekonomicznego bojkotu Żydów. Dlaczego w Gdyni,** jeżeli chodzi o wielki handel, to jest on w **rękach żydowskich,** a co gorsze — **handel międzynarodowy,** na który trzeba mieć koncesje międzynarodowe — **jest przeważnie w rękach żydowskich. Nawet handel bekonami,** które idą za granicę, **znajduje się także w ręku obcym.** Także zastępstwo przedsiębiorstw państwowych mają w wielu wypadkach Żydzi.

Obywatel zdumiony pyta: dlaczego to się dzieje?

Mówi się o potrzebie popierania i tworzenia średnich warsztatów pracy, ażeby zmniejszyć wpływ obcego kapitału w Polsce na życie gospodarcze. Tymczasem **wielki przemysł,** który przeważnie **jest w ręku obcym, jest uprzywilejowany w kredytach państwowych,** a trudno jest o kredyt dla średnich polskich warsztatów. Już Szczepanowski w swojej „Nędzy Galicji“ stwierdził, że „stworzenie kapitału i stanu średniego u nas jest głównym zadaniem społecznym“. **Jesteśmy państwem ubogim, musimy się bogacić, tworząc rodzime kapitały.** Trzeba wytworzyć takie stosunki, aby **energiczny i solidny wytwórca mógł się bogacić i rozwijać swoje warsztaty pracy.**

Poza skrajną lewicą wszyscy w Polsce wyrzekają się komunizmu. Państwo nie powinno zagarniać warsztatów gospodarczych, ale należy je zostawić inicjatywie prywatnej. Zamożni obywatele mogą stworzyć bogate państwo.

Można prawie na pewno stwierdzić, że im **większy etatyzm** — tym biedniejsze społeczeństwo. Tymczasem w Polsce znajdujemy się w błędnym kole, gdyż rozszerzamy coraz więcej **państwową działalność gospodarczą.** Mówi się powszechnie, **że obywatel nie wytrzymuje już zbyt wysokich obciążeń publicznych,** że trzeba je zmniejszyć. **Dlaczego się tego nie robi?** Mówi się powszechnie o **błędach naszej gospodarki,** a zasady rządzi w Polsce od lat 11, w ostatnich latach nikt jej nie przeszkadzał, **a dziś ma tylko swoich ludzi w Sejmie i Senacie, — dlaczego nie ma zmiany na lepsze?** Dlaczego powszechnie uznawanych bolączek życia państwowego się nie usuwa? **Dlaczego dzieje się tak,** pyta o to stroskany obywatel.

20.000 litrów wina greckiego dla Polski.

Do portu gdyńskiego zawinął statek grecki „Bartaland“, **który przywiózł** z Pireusu ładunek wina greckiego w ilości 20.000 litrów, przeznaczonego dla Polski.

Dotychczas większe ładunki wina przywożono przez port gdański. Obecnie hurtownie wina w Gdyni rozpoczęły bezpośredni przywóz win greckich przez Gdynię.

Proces Starzyński contra Studnicki odsłania sensacyjne sprawy.

Niezwykłe łapownictwo kartelu drożdżowego.

Warszawa. **W poniedziałek po 10-dniowej** przerwie wznowiono sensacyjny proces Starzyński—Studnicki.

Co mówił ś. p. Kuczewski?

Adw. Szumański, uzasadniając wniosek o powołanie na świadka adw. Kiersnowskiego, stwierdza, **że prowadził on sprawy niejakiego Kuczewskiego, który był sekretarzem kartelu drożdżowego. Kuczewski, dziś już nieżyjący, mówił adw. Kiersnowskiemu, że osobiście wypłacał po 7 tysięcy złotych miesięcznie p. Starzyńskiemu.** Wobec tego, że Kuczewski nie żyje, okoliczność tę ustalić ma w swych zeznaniach świadek Kiersnowski.

Równocześnie adw. Szumański postawił wniosek o powołanie na świadka inż. Przegalińskiego, którego ojciec starał się o koncesję drożdżową i w tej sprawie złożył wizytę ministrowi skarbu, p. Janowi Piłsudskiemu. **Min. Piłsudski miał wówczas oświadczyć inż.** Przegalińskiemu, **że wobec sprawy drożdżowej jest całkowicie bezbronny i że nie może nic zdziałać w tej mierze. Po tej wizycie u min. Piłsudskiego p. Przegaliński miał wypowiedzieć swoją opinię o sprawie drożdżowej w sposób bardzo krytyczny, mówiąc, że znał stosunki rosyjskie, ale takiego łapownictwa tam nie było.**

B. min. Piłsudski wśród świadków.

Po dłuższej naradzie sąd wniósł decyzję wezwania telefonicznie z Wilna adw. Kiersnowskiego i inż. Przegalińskiego. Równocześnie sąd postanowił ponowić wezwania w stosunku do świadków Jur-Gorzechowskiego, Jedynaka, **Czechowicza i Kucharskiego.**

Prok. Missuna zgłosił jako świadka byłego ministra **Jana Piłsudskiego** na okoliczność jego rozmowy z p. Przegalińskim, a adw. Skoczyński prosił o wezwanie ponowne dyrektora kartelu drożdżowego Szereszewskiego.

Oba te wnioski sąd uwzględnił.

P. Starzyński o sprawie drożdżowej.

Następnie dalsze wyjaśnienia składał oskarżyciel prywatny, **p. Starzyński.** Po omówieniu swej działalności przed wojną światową i w okresie legionów p. Starzyński przeszedł do sprawy drożdżowej, powołując się w swoich wyjaśnieniach na uzasadnienie wyroku w sprawie Ołpińskiego i Przewłockiego. Cała sprawa drożdżowa, jak twierdzi p. Starzyński, wyszła z kół, stojących na granicy **świata przestępczego.** W dalszym ciągu p. Starzyński przytacza przykłady **złej działalności władz miejskich** w okresie prezydentury **prezydenta Słomińskiego,** twierdząc, że system pracy kolegialnej, który panował w dawnym magistracie, uważa za szkodliwy, ze względu na to, że nikt wówczas nie ponosił osobistej odpowiedzialności.

Zwolniono 19 dyrektorów.

P. Starzyński przyznaje, że za czasów prezydenta Kościałkowskiego **zwolniono 11-tu dyrektorów wydziałów i przedsiębiorstw, a za jego czasów 8-miu dyrektorów.**

Warszawa. Następnego dnia zeznawał jako pierwszy Tadeusz Kiersnowski, adwokat z Wilna.

Świadek zeznał, iż w latach 1931—32 prowadził sprawę niejakiego Stanisława Kuczewskiego, dziś już nieżyjącego, który był sekretarzem kartelu drożdżowego. Kuczewski opowiadał świadkowi że kartel drożdżowy ma kolosalne zyski. W jednej z takich rozmów powiedział, że drożdżownie dały 500.000 zł, czy też 50 tys. dol. na BB **za otrzymanie t. zw. „listu żelaznego“.** Gdy świadek zapytał go, czy to możliwe, Kuczewski opowiadał, że osobiście wpłacał po 7000 zł miesięcznie p. Starzyńskiemu, wiceministrowi skarbu za to, żeby nie wydawał nowych koncesji. Kuczewski opowiadał świadkowi Kiersnowskiemu, że osobiście wypłacał te pieniądze. Opowiadał on również świadkowi, że przeszło 10 osób bezskutecznie starało się **o uzyskanie koncesji** na drożdżownię.

Następny świadek, Aleksander Przegaliński, rolnik z Wileńszczyzny, zeznaje, że słyszał od ojca o jego staraniach w sprawie uzyskania koncesji na otwarcie drożdżowni. Ojciec świadka jeździł do Warszawy, rozmawiał w tej sprawie z min. **Janem Piłsudskim** i ludźmi z kartelu. Wspominał, że miał w Warszawie rozmowy z kilku panami, m. in. z dyrektorem kartelu, Żydem Szereszowskim. W kartelu powiedziano p. Witoldowi Przegalińskiemu (ojcu świadka), że „Starzyński to nasz człowiek, dostał większą sumę pieniędzy, jeśli będzie potrzeba, to dostanie więcej“.

Następny świadek, **Włodzimierz Zwoliński,** jest urzędnikiem skarbowym. W lutym 1935 roku zgłosił się do świadka niejaki Kiersz, skierowany przez insp. Alanta i oświadczył, że liczni urzędnicy Ministerstwa Skarbu otrzymują znaczne sumy od kartelu drożdżowego. Początkowo Kiersz nie chciał ujawnić własnego nazwiska i nie wymieniał nazwisk urzędników.

W związku z zeznaniami świadka Zwolińskiego adw. Szumański wniósł o dołączenie do akt sprawy protokółu przesłuchania świadka Zwolińskiego przez prok. Korkucia. Sąd uznał zezn. świadka Zwolińskiego, złożone przed prok. Korkuciem, za ujawnione. Przesłuchiwany w dniu 5 marca 1937 roku Włodzimierz Zwoliński zeznał prok. Korkuciowi, że zgłosił się do niego Kiersz do Izby Skarbowej, podając, że szereg urzędników ministerstwa skarbu pobiera łapówki od kartelu drożdżowego. „Mnie osobiście — zeznawał dalej świadek Zwoliński — Kiersz wskazał nazwiska następujących urzędników skarbowych, które sobie zanotowałem: Kulski, Zubrzycki, Grabowski, Wołtowicz, Szwalbe. Kiersz cytował te nazwiska z pamięci. Wymienił również nazwisko wicepremiera Starzyńskiego, jako tego, który brał łapówki od kartelu za nieudzielanie nowych zezwoleń na otwarcie nowej drożdżowni.

Z kolei staje przed sądem świadek Józef Dudler, który pracował razem z Kierszem i z Frydmanem w kartelu drożdżowym. Świadek stwierdza, że obydwaj mówili mu kiedyś coś o łapownictwie, ale było to już bardzo dawno temu i szczegółów sobie wobec tego nie przypominam. Stwierdza tylko, że słyszał od Kiersza, iż były brane łapówki.

Przewodn: — Czy była mowa o Starzyńskim?

Św.: — Tak mówiło się również i o Starzyńskim.

Przewodn.: — A czy nie mówiono, ile brał Starzyński?

Św.: — Nie pamiętam, to było tak dawno.

Prok. Missuna: — Czy nie uważa pan, że opowiadanie o tym wszystkim to była zemsta ze strony Frydmana i Kuczewskiego?

Św.: — To jest też możliwe.

Po zeznaniach świadka Dudlera sąd zarządził przerwę.

Wyrok śmierci na Szczerbowskiego uchylony.

Przed Sądem Najwyższym odbył się w ub. środę proces zabójcy policjanta Kędziora w Brześciu n. Bugiem Żyda **Welwela Szczerbowskiego.** Po referacie sprawy i przemówieniach stron, które trwały krótko, Sąd Najwyższy **uchylił wyrok na Szczerbowskiego w przedmiocie orzeczonej kary.**

Otwarcie sesji sejmowej.

Podziękowanie pod adresem Bułgarii. Expose budżetowe p. wicepremiera Kwiatkowskiego. P. wicepremier jest wielkim optymistą. Wszędzie widzi poważną poprawę.

Warszawa. Posiedzenie Sejmu rozpoczęło się przy wypełnionych ławach rządowych.

Po odczytaniu dekretu o zwołaniu sesji marszałek wyszczególnił projekty ustaw, zgłoszonych przez rząd i przez posłów w sesji ubiegłej, które to jeszcze zalegają.

P. marszałek złożył hołd publiczny narodowi i rządowi bułgarskiemu za samorzutne i ofiarne poszukiwanie polskiego samolotu komunikacyjnego, co posłowie przyjęli oklaskami.

Zaciekawienie budzą interpelacje, które będą zgłoszone do laski marszałkowskiej. M. in. poseł Sommerstein, Zyd, **składał interpelację** w sprawie ostatnich zarządzeń rektorów wyższych szkół akademickich.

Zabrał głos wicepremier Kwiatkowski.

Na wstępie swego przemówienia wicepremier zaznaczył, że rok 1937 **musi uznać jako jeden z najlepszych w naszym rozwoju gospodarczym.** Mimo braków rzeczowych i błędów przeżywany okres historyczny jest bardzo poważny.

Polska postępuje stale naprzód.

Wskazując na wzrost szeregu wskaźników, min. Kwiatkowski stwierdza, iż osiągnięty poziom nie jest zadawalający. Polska bowiem znacznie się powiększyła ludnościowo.

Po omówieniu wskaźników p. wicepremier zaznacza, iż przeszliśmy z cyklu kryzysowego na **cykl zwyżkowy.** Ujawnia się to w szczególności **w poprawie położenia wsi,** co wywołało korzystne następstwa w szeregu innych dziedzin życia gospodarczego i rokuje nadzieje poprawy rentowności zarówno rolnictwa, jak przemysłu. Ujawniona już poprawa położenia wsi wywołała też polepszenie na rynku kredytowym i finansowym. Ożywienie rynku wewnętrznego zawdzięczać należy właściwej polityce cen, uregulowanej ze strony państwa i realizowanej przez prywatne życie gospodarcze.

Poprawa położenia wewnętrznego w naszej gospodarce przyczyniła się w dużym stopniu do ożywienia handlu zagranicznego. Wskaźniki eksportu i importu wykazują poważny ruch zwyżkowy. W dziedzinie polityki handlowej należy jednak zwrócić główną uwagę na tendencję uprzemysłowienia Polski. Punkt ciężkości leżeć winien w zagadnieniach inwestycyjnych, a nie w zagadnieniach nasycenia bieżących potrzeb.

Wicepremier podkreślił dalej znaczną poprawę ekonomiczną, chociaż istnieje jeszcze cały szereg błędów, gatunkowo bardzo ważkich.

Na czoło zagadnień wybija się równowaga budżetowa, którą rząd za wszelką cenę utrzyma. **W tej dziedzinie jest stała poprawa,** a w roku bieżącym rząd wykonywuje budżet z prawie matematyczną ścisłością.

Dalej mówca przedstawił akcję inwestycyjną, **która skoncentrowała** się przeważnie na tak **zwanym okręgu centralnym,** gdzie największe prace dokonano w dziedzinie elektryfikacyjnej i gazyfikacyjnej, przy budowie fabryk podstawowych itp.

Jako trzecią zasadą rząd uznaje regenerację rynku pieniężnego, który jest u nas bardzo poważnie zaniedbany.

Wicepremier stwierdza i podtrzymuje swoją opinię, że, gdyśmy w r. 1934 nie zdewaluowali naszego złotego i nie przystąpili do bloku sterlingowego, to też nie należało zdewaluować złotego polskiego ani w roku 1935 ani 1936. Mówca oświadcza, że **gdyby dziś miał** przedłożyć rządowi **swe wnioski** w sprawie przepisów dewizowych, **nie zmieniłby w nich niczego.**

Jako czwartą zasadę, bez której nie może być mowy o realizacji zamierzeń rządu, uznaje wicepremier **zasadę rentowności gospodarki prywatnej.**

Zniesienie świadectw przemysłowych zapowiada wicepremier Kwiatkowski. — Mała reforma podatkowa.

W dalszym ciągu swego przemówienia oświadczył p. wicepremier, że przede wszystkim zamierza rząd znieść od r. 1938—39 **świadectwa przemysłowe.** Oczywiście nie da się to zrobić bez ekwiwalentu.

W podatku dochodowym minister skarbu wystąpi o upoważnienie zryczałtowania podatku dla drobniejszych płatników.

Zniżki podatkowe dotyczą obniżenia stawek od piwa, drożdży i patentów od sprzedaży piwa. Celem ułatwienia obrotów nieruchomościami będzie służyć obniżenie opłaty od przejścia nieruchomości z 6,4 na 5 proc. Nadto przejście własności rolnej o wart. do 5 tys. zł opłacałoby przez pewien okres czasu stawkę szczególnie niską, bo zaledwie 1 proc.

Klub czy partia ozonistów. Liczy 200 posłów.

Wbrew najistotniejszej zasadzie ekipy sanacyjnej, że w Sejmie nie powinno być żadnych partyj — wprowadza się je z powrotem. Otóż, jak już zaznaczyliśmy, utworzono **klub** czy **partię ozonistów,** do której przystąpiło 200 posłów. A więc wraca się znów do dawnego bloku BB. tylko z tą różnicą, że go inaczej nazwano.

Żydzi przygotowują się do wyjazdu z Gdańska.

Otrzymują potrzebne pieniądze za granicy To może i zaraz postarają sie one na wyjazd z Polski.

Polska Agencja Telegraficzna donosi z Gdańska:

„W tych dniach bawiła w Gdańsku delegacja, złożona z przedstawicieli żydowskich organizacyj charytatywnych American Joint Distribution i żydowskiego towarzystwa kolonizacyjnego Ica oraz żydów amerykańskich, delegacja informowała się o obecnych stosunkach w Gdańsku, a przede wszystkim w sprawie emigracji żydowskiej. Ustalono przy tym, że dla finansowania emigracji żydowskiej z Gdańska potrzebne są środki z zagranicy. Uchwalono stworzenie silnej organizacji w Gdańsku dla emigracji zamorskiej żydów”.

Powołano do życia organizację celem zbierania pieniędzy na wyjazd żydów z Gdańska. Jeżeli mogą znaleźć i znajdują pieniądze na wyjazd z Niemiec i z Gdańska, to będą musieli poszukać pieniędzy na wyjazd z Polski. Jeżeli tego nie zrobią, to liczą na sprzymierzeńców, do których zaliczają socjalistów, senatorów, wolnomyślicieli itd. Musimy jednak tak postępować, by szukali pieniędzy na wyjazd z Polski. Podamy im do posługi wszystkich żydolubów.

Gdańsk posłuszny rozkazom Hitlera.

W Essen na wystawie gdańskiej, która ma objechać wszystkie miasta Westfalii, gauleiter gdański, Forster wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że Gdańsk był, jest i będzie niemieckim i że nie ma już dziś powodu ukrywać, że

„Gdańsk rządzony jest przez karnych członków partii nacjonal-socjalistycznej, posłusznych rozkazom swego zwierzchnika z Berlina.

Włochy uznały Mandżuko.

Paryż. Agencja Havasa donosi z Rzymu, że w poniedziałek rząd włoski uznał de jure Mandżuko. O decyzji tej min. Ciano zawiadomił telegraficznie ministrów spraw zagranicznych Japonii i Mandżuko. Krok ten uważany jest jako następstwo przystąpienia Włoch do porozumienia japońsko-niemieckiego.

Proces narodowców.

Przed Sądem Okręgowym w Zamościu toczy się sensacyjny proces przeciw 9 narodowcom, oskarżonym o udział w tajnym związku zbrojnym. Relacje z przebiegu procesu ulegają we Warszawie konfiskacie, cenzura przepuszcza jedynie krótkie streszczenia Pata.

O ŻYDACH..

Choć byś gadał dzień i noc,
Nie przegadasz nigdy w świecie,
Oto jakaś magnetyczna moc,
Że wierzą żydowskiej tandecie.

I choć spodnie nie mają szyku,
Trzymają od siódmej do „frysztyku”,
Ludziska na to nie zważają,
Tylko wciąż żydów dorabiają.

Panna elegantkę udaje,
Lecz żydowi rękę podaje,
Spacerem chodzi po ulicy,
Nie wstydzi się żydowskiej spódnicy.

Gdy nieraz żonka urzędnika
Na pikieciarza napotyka,
Już w inną ulicę skręca,
By jej nie opisała „Drwęca”.

Z zapadłej wsi — niskiej chaty
Spieszy mateczka, niosąc kosz
I za odleżałe, stare szmaty
Chce żydowi dać ostatni grosz.

Ile żąda, tyle płaci,
Zupełnie żydowi się zwierzy,
Szmul jej groszem się bogaci,
Chytrym okiem gojkę mierzy.

Oby od dzisiaj nasza noga
Nie przestąpiła żydów proga,
Obyśmy od dnia dzisiejszego
Przestrzegali hasła „Swój do swego”!

WIADOMOŚCI.

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 3 grudnia 1937 r.

Kalendarzyk. 3 grudnia, piątek, Franciszka Ks.
4 grudnia, sobota, Barbary p. m.
5 grudnia, niedziela, 2 Adw., Anast.

Wschód słońca g. 7 — 23 m. Zachód słońca g. 15 — 29 m.
Wschód księżyca g. 8 — 09 m. Zachód księżyca g. 16 — 18 m.

Jaka pogoda będzie w grudniu?

Od 1—10 bm. w pierwszej połowie pogoda naogół zmienna, nastąpią większe opady deszczowe lub śnieżne przy wiatrach chwilami porywistych. Od 11—20 bm. pochmurne lub mgliste z większymi opadami miejscami zamieć i burze, w pierwszych i ostatnich, a dość pogodnie w środkowych dniach tego okresu. Od 21—31 bm. pierwsze dnie będą naogół pochmurne lub mgliste z rozpogodzeniami przy mroźnej temperaturze. Druga połowa okresu przynosi pogodę nie stałą. Ostatnie dnie wietrzne z miejscowym opadem.

Z miasta i powiatu

Obrót nieruchomościami.

Starostwo Powiatowe komunikuje, że formularze podań do Pana Wojewody Pomorskiego o nabycie nieruchomości w pasie granicznym, do Starostwa Powiatowego o zezwolenie na przewłaszczenie nieruchomości i do Starostwa Powiatowego o zezwolenie na zbycie osady rentowej anulacyjnej i pochodzącej z parcelacji, są do nabycia w Lubawie w księgarni p. Jankowskiego, w Nowym Mieście w księg. „Drwęca”.

Używanie tych formularzy zaleca się z uwagi na prawidłowe wnoszenie podań, opłat stemplowych i znaczne w ten sposób ułatwienia.

Katastrofa samochodowa pod Nowym Miastem.

W czwartek, dn. 2 bm. wieczorem ok. godz. 19 wracali samochodem z posiedzenia Rady Okręgowej PTR pp. starosta pow. lubawski mgr. Kowalski, naczelnik urzędu skarbowego Szczepański i komendant pow. PW i WF kpt Dulęba. Przy wymijaniu furmanki między Kurzętnikiem a Nowym Miastem samochód uderzył o drzewo przy czym wszyscy jadący ulegli pewnym obrażeniom, a samochód został uszkodzony.

Wieczór muzyczno-wokalny na cele akademika ziemi lubawskiej.

Nowe Miasto. W niedzielę, dn. 5 grudnia o godz. 20 (8-ej wiecz.) na auli gimnazjum państw wystąpią chóry miejscowe i produkować będą utwory muzyczne miejscowi artyści (stki). Ze względu na wzniosły cel. pomoc dla tut. akademików i teologów, prosimy o jak najliczniejsze poparcie koncertu. Wstęp po 1 zł, 50 gr i 25 gr. Zarząd.

Protest rodziców.

Nowe Miasto. W poniedziałek, dnia 29 bm. na zebraniu Koła Opieki Rodziców zaprotestowano stanowczo ze strony rodziców przeciw propagandzie komunizujących wydawnictw ZNP.

Dla braku miejsca obszerniejszy opis tego wielce znamiennego zebrania odłożyć musimy do następnego numeru.

Kursy wieczorowe z zakresu VI klas gimnazjum.

Nowe Miasto. Podaje się do łaskawej wiadomości, że grono tutejszych nauczycieli uruchomiło kursy przygotowawcze z zakresu VI kl gimn. od grudnia br. za wiedzą Kuratorium. Lekcje trwają codziennie od godz. 19 i pół wiecz. Informacji udziela na miejscu Józef Sadkiewicz, organizator tych kursów.

Ś. p. Marian Ornowski.

Nowe Miasto. We wtorek, dnia 30 bm., zasnął w Bogu, zaopatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., śp. Marian Ornowski, emeryt. podsekretarz sądowy w Nowym Mieście, w 89 roku życia. Sp. Ornowski zaliczał się więc do najstarszych obywateli naszego grodu. Urodził się, jako syn Jana O., rolnika w Losach pod Lubawą, w r. 1849. Uczęszczał od r. 1862—67 do ówczesnego gimnazjum w Kurzętniku. Główną część życia strawił na urzędzie jako kancelista sądowy, a później jako emeryt. podsekretarz sądowy. Tak długotwała służba urzędnicza za czasów niewoli w niczym nie zamąciła czystości jego duszy polskiej. Zawsze w jego piersiach tętniła żywa miłość Ojczyzny. — Zaliczał on się do tak znanych u nas wiarusów, u których Polak i Katolik to synonimy. Zmarły był wiernym synem Ojczyzny jak i Kościoła. Był też gorliwym wyznawcą idei narodowej. Mimo podeszłego wieku żywy brał udział w życiu naszej organizacji, gorliwie uczęszczając na zebrania i wspierając nasze poczynania. Jeszcze nie tak dawno temu, już chwiejąc się od słabości, przybył do naszej redakcji, przynosząc nam rozmaite dokumenty z przeszłości zakładu kurzętnickiego. Była to ostatnia jego wizyta. Zgasł po to tu na ziemi, aby zajaśnieć pięknością swej duszy we wieczności. Cześć Jego pamięci! N. o. w. p.

Uprasza się członków Stron, Narod., aby licznie wzięli udział w pogrzebie Zmarłego, gorliwego swego Kolegi.

Komunikat.

Nowe Miasto. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Nowym Mieście Lubawskim przyjmować będzie interesantów w sprawach podatkowych od godziny 10—12 w niżej podanych miejscowościach: Grodziczno 7 bm., Krotoszyny 14 bm., Łąkorz 16 bm., Lubawa 17 i 27 bm., Mroczno 20 bm., Prątnica 23 bm., Rożental 28 bm.

Naczelnik Urzędu Skarbowego (—) Szczepański.

Rodzice — więcej uwagi na swoje dzieci.

Lubawa. W ostatnich dniach z powodu obfitego śniegu byliśmy świadkami wielkiej uciechy i radości tut. dziatwy, która hasowała po ulicach miasta i zabawiała się na swój sposób. Lecz, niestety, wielka ilość tych dzieci nadużywa tej zabawy, bo niektórzy z nich, a przede wszystkim chłopcy, a także pomiędzy nimi i starsi łobuzy pozwalali sobie na żarty, które przechodziły wszelką granicę Otóż ta łobuzeria urządziła sobie istne bombardowanie kulami ze śniegu, przez co nie tylko że wybito kilka szyb w mieszkaniach, ale i osoby starsze, przechodzące ulicą, były narażone na przykrości, zaś dzieci młodsze o ile się pojawiły na ulicach, to zostały formalnie śniegiem zarzucone, przez co w kilku wypadkach odniosły dzieci niebezpieczne rany, jak oka, twarzy itp. Rzecz jasna, że takie grubiańskie, łobuzerskie zabawy pod żadnym względem tolerowane być nie powinny, bo to już zakrawa na wybryk przestępczy. Starsze społeczeństwo powinno na taką brutalność ostro zareagować, a tam, gdzie zajdzie potrzeba, wezwać stróża bezpieczeństwa publicznego.

Druga rzecz jest również niebezpieczna, a to uwieszanie się dzieci u wszelkich pojazdów konnych, a nawet samochodów, przy czym bardzo łatwo o wypadek kalectwa, a nawet śmierć dziecka. Tak samo przyczepianie saneczek do sanek konnych jest bardzo niebezpieczne i nie wolno tego tolerować. Zatem — rodzice więcej uwagi na swoje dzieci.

Najodpowiedniejszy PODAREK GWIAZDKOWY dla Panów
w dużym wyborze poleca
„BŁAWAT“
NOWE MIASTO LUBAWSKIE
Telefon 75. — Rynek 17.

Bez opieki na ulicę nie puszczać, bo każdy rodzic za swe dzieci ponosi pełną odpowiedzialność. Zresztą, jak się dowiadujemy, Policja będzie miała na tego rodzaju wybryki baczne oko, a winnych pociągać będzie do odpowiedzialności

Wezwanie do społeczeństwa.

Lubawa. Zbliża się gwiazdka! Radość przejmuje wszystkie dzieci na tę chwilę, bo zapewnie każde z nich otrzyma od kochanych rodziców podarek. Jest jednak w naszym mieście ogromna liczba dzieci, które tej radości nie dozna, bo rodzice bezrobotni nie mają na to grosza.

Miejsc. Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży, chcąc i tym nieszczęśliwym maleństwom uczynić gwiazdkę radosną, zwraca się do całego Społeczeństwa Lubawy o przygotowanie starych zabawek i zaofiarowanie ich Komitetowi, który po zreperowaniu ewentualnych braków obdzieli najbiedniejsze dzieci. W odpowiednim czasie osobiście zgłoszą się do domów po nie panie z Komitetu.

Komitet żywi nadzieję, że wezwanie to nie przejdzie bez echa, tym bardziej, że nie chodzi tu o pieniądze, a o rzeczy stare, bezużyteczne, które jednakże dużo radości wniosą do domów i serc najnieszczęśliwszych.

Zarząd Pomocy Dzieciom w Lubawie.

Upoważnienie organizacji P. W. i W. F. do przeprowadzania prób o P. O. S.

Powiatowa Komenda P. W. i W. F. w Nowym Mieście Lub. podaje do wiadomości:

W związku z mającym obowiązywać od 1 kwietnia 1938 r. nowym regulaminem P. O. S. organizacje p. w. w. f. mogą uzyskać prawo samodzielnego przeprowadzania prób o P. O. S. W związku z powyższym organizacje p. w. i w. f. na terenie powiatu lubawskiego, pragnące uzyskać prawo samodzielnego przeprowadzania prób P.O.S., winny przesłać do Powiatowej Komendy P. W. i W. F. zgłoszenia do dnia 7 grudnia 1937 r. według niżej podanego wzoru:

Województwo	Powiat	Miejscowość	Stowarzyszenie w. f. i p. w. (klub sport.)	Fachowi czł. komisji prób P.O S.	Kwalifikacje fachowych czł. komisji prób.

Wyjaśnienie do wzoru.

1. Nie trzeba wyjaśnień.
2. „ „ „
3. „ „ „
4. „ „ „
5. Jako członków fachowych prób o P. O. S., danej organizacji można podać:

1. Kierownika w. f., oddziału, klubu, do prób w pływaniu, skokach, biegach, rzutach itp.
2. Powiatowych ref. (kierowników) stow. ćwicz. jak pod
3. Instruktorki w f. k. w ćwicz. jak pod 1. (bez strzelania).
4. Oficerów w stanie spocz, i rez., pracujących w p. w. w strzel.
5. Absolwentów kursów w. f. w okręgowych ośrodkach w. f. oraz absolwentki kursów w. f. k., zatwierdzonych P. U. W. F. w ćwiczeniach objętych programem kursu.
6. Trenerów, instruktorów, przodowników i sędziów związków sportowych w zakresie ćwiczeń, objętych działalnością związku.
7. Osoby, posiadające egzamin fachowego członka komisji próby, złożony w Okręgowych Ośrodkach W. F. — w ćwiczeniach, wyszczególnionych w świadectwie.

Z Pomorza.

Z ruchu narodowego w powiecie.

Jabłonowo Pom. W dniu 28 X. odbyło się zebranie Str. Narod., któremu przewodniczył prezes p. Bukowski. Referat n. t. pracy oraz walki Obozu Narodowego wygłosił p. B. Reichel z Nowego Miasta Lub. Referat przyjęto oklaskami. Omówiono sprawy organizacyjne oraz postanowiono urządzić obchód gwiazkdowy dla członków miejscowego koła. Po załatwieniu spraw wewnętrznych przewodn. solwował zebranie. Dalszy ciąg sprawozdań w nast n rze.

Umorzenie.

Działdowo. Jak się dowiadujemy, p. Starosta umorzył sprawę karno-administracyjną, wytoczoną niektórym członkom zarządu Stron. Narod. za wykroczenia, jakich dopatrywało się Starostwo w związku ze zjazdem powiatowym, odbytym 14 listopada br.

Zaprzysiężenie.

W dniu 29. XI. odbyło się zaprzysiężenie rekrutów z cenzusem na dziedzińcu koszar tut. pułku piechoty.

Spęd bekonów w Biskupcu:

odbędzie się dn. 6 grudnia o godz. 7 40 Skarlin, Wonna. 8-mej Szwarcenowo, Łąkorz. 8.30 Sumin, Gryźliny. 8.50 Wawrowice, Bielice. 9-tej Lipinki, Krotoszyny, Osówka, Sędzice.

Instr. P. T. R. Furmańczyk.

Zebranie Kół Stronnictwa Narodowego

Mikołajki, Kamionka i Marzęcice odbędzie się w niedzielę, dnia 5 grudnia br. W Mikołajkach o godz. 15.30 (3,30 po poł.) Jak najliczniejszy udział kolegów pożądany.

Zarząd Powiatowy S. N.

KĄCIK RADIOWY

Audycje Polskiego Radia w Warszawie.

Sobota, 4 XII. 6.15 Audycja poranna. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Płyty. 15.45 Słuch. pt. Przygody Mikera Zapałki. 16.15 Koncert solistów. 17.00 Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie 18.15 Płyty. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Audycja dla Polaków za granicą. 20.00 Polska Kapela Ludowa. 21.00 Zycie nie jest romansem — parodia powieści dla dorastających panienek. 21.15 Muzyka tan.

Niedziela, 5. XII. 8.00 Audycja poranna. 9.15 Tr. nabożeństwa z Wilna. Po nabożeństwie ok. godz. 10.00 muzyka religijna. 12.03 Poranek symf. (tr. ze Lwowa). 13 30 Muzyka obiadowa. 14.45 Audycja dla wsi. 15.45 Marsz. Piłsudski wychowawcą polskiej młodzieży — odczyt ze Lwowa. 16.00 Koncert solistów. 17.09 Rapsodia Litewska — M. Karłowicza. 17.20 Józef Piłsudski o swoim życiu — fragm. z pism. 18.00 Melodie i pieśni bojowników wolności 19 00 W cieniu wielkości — rapsod poetycki z wierszy Iłłakowiczówny. 19.30 Słynni wirtuozi — VIII audycja. 21.11 Wiad. sport. 21.15 Swięty Mikołaj w królestwie eteru — lekka audycja ze Lwowa. 21.45 Najpiękniejsze pieśni Moniuszki — III audycja. 22.05 Polskie tańce z przed 50-ciu lat.

Poniedziałek, 6 XII. 6.15 Audycja poranna. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 W wytwórni farb. 15.45 Z pieśnią po kraju. 16.15 Sląska kapele ludowa. 17.00 Roland Eoetroes — znakomity fizyk — odczyt. 17.15 Koncert muzyki fińskiej. 18.10 Pieśniarz murzyński. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Audycja żołnierska. 19.39 Dyskutujmy — W poszukiwaniu autorytetu. 20.00 Muzyka lekka i tan. 22.00 Arcydzieła muzyki symf. — IV audycja.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.
Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Sobota, 4 XII. 11.40, 13.00, 23.00 Płyty. 14.00 Wiad sport. z Pomorza i parę informacyj. 16.15 oncert solistów 18.15 „O muzyce — wiadomo c dla wszystkich — II audycja Skrzypce — ich historia i lt atura“ — audycja. 18.55 Wiad. sport. z Pomorza.

Niedziela, 5. XII. Po nabożeństwie ok. godz. 10.30 Płyty. 13.00 Przegląd teatralny. 19.30 W jesienny wieczór II audycja literacko-muz. pt. „Rapsod bohaterski“, poświęcona wspomnieniom o wielkich ludziach i czynach. 20 20 Gawęda warmińska Kuby z pod Wartenborka. 20.35 Wiad. sport. z Pomorza. 23 00 Płyty.

Poniedziałek, 6 XII. 13.00, 18.25, 23.00 Płyty. 14.00 Wiad. z Pomorza i parę informacyj. 18.15 Pogad. aktualna. 18.40 Lekcja języka polskiego z Katowic. 18.55 Wiad. sport. z Pomorza.

Poza tym transmisje z innych polskich stacyj.

Urzędowe sprawozdanie targowej Komisji w Poznaniu.
z dnia 30. 11. 1937 r.

Krowy	
Wytuczone pełnomięsiste	66— 74
Tuczone mięsiste	50— 60
Nietuczone dobrze odżywione	42— 46
Miernie odżywione	22— 30
Owce:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	60— 64
Tuczone starsze skopy i maciorki	50— 58
Świnie (tuczniki):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	94— 97
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	88— 92
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	82— 86
Maciory i późne kastraty	66— 80

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.27⁷/₈; frank francuski 17.92; frank szwajcarski 121.45 funt szterling 26.34; marka niemiecka 117.00; korona czeska 18.57; szyling austriacki 99.00; gulden gdański 100.00.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Płacono w złotych kg za 100

	Poznań, 2. 12.	Bydgoszcz, 1. 12.
Żyto nowe	22.00— 22.25	22,75— 23 00
Pszenica	27.50— 28.00	28.00— 28 50
Jęczmień	20.00— 20.25	19.25— 19 50
Owies	21.00— 21.25	20 50— 21.75
Siemie lniane	49.00— 52.00	46 00— 49.00
Rzepak zimowy	54 00— 56.00	55.00— 57.00
Łubin żółty	13.75— 14.75	13.50— 14.00
Łubin niebieski	12.75— 13 25	13 00— 13 50
Mak niebieski	77.00— 80.00	75 00— 80 00
Gorczyca	34.00— 36.00	34.00— 37.00

Za redakcję odpowiedzialny: Władysław Rau w Nowym Mieście.
Za ogłeszenia redakcja nie odpowiada.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Praktyczne **PODARKI GWIAZDKOWE**
Dla Pana
Dla Pani
Dla Dziecka
najtaniej w specjalnym magazynie różnej **modnej** galanterii
FR. ŻMIJEWSKI, Lubawa
Rynek 14 Telefon 10

Mieszkanie
6 pokojowe
na wysokim parterze z ogrod. warz. i owocowym, ewtl. z garażem od 1 stycznia 1938 r. do wynajęcia
M. Bork, Nowe Miasto.

Mieszkanie
3 pokoje z kuchnią zaraz do wynajęcia
Alfons Szudziński
Nowe Miasto, Sobieskiego

Do przedzierżawienia
około 100 mórg roli z obsiewami i zapasami, z żywym i martwym inwentarzem do objęcia potrzebne około 5.000
Gdzie? wskaże eksp. „Drwęcy”
Nowe Miasto Lub.

Wydzierżawię
42 morgowe gospodarstwo od zaraz
Konstanty nkowski,
Tuszewo, p. Lubawa

PRALNIA
Chemiczna i farbiarnia
w Brodnicy, ul. Mostowa 7
właśc.: **KONST. STEIKA**
Czyści chemicznie i farbuje wszelką garderobę fachowo, szybko i pod gwarancją nie uszkodzenia tkaniny.
Ceny znacznie zniżone.
Zlecenia przyjmują:
w Lubawie:
d. Bestjanowa „Bazar”
w Działdowie:
p. Br. Bojarska, Rynek 9 skład tow. krótkich
w Lidzbarku
p. Stan. Gawryś, skł. galanterii

Bufetowy
na rachunek własny może się zgłosić.
Hotel „Pod Orłem“
Lubawa

ZAGINĄŁ
dnia 26. 11. rb.
pies polowy
(wyżeł) O zwrot lub zawiadomienie za wynagrodzeniem prosi
Józef Sobiech, Mała Turza
pow. Działdowo

Pończochy
Skarpetki
Rękawiczki
Swetry
Trykoty
Krawaty
Czapki
Berety
najtaniej sprzedaje
Józef Napolski
Nowe Miasto, 19 stycznia 5

POSZYWAM
futra damskie
i szyję gorsety
na miarę oraz wykonywam wszelką **garderobę damską**
Krawcowa Obremska
Nowe Miasto Lubawskie
ul. Pod Lipami 10.

Tran
do skór
Oleje
do maszyn
poleca
Józef Cieszyński,
Drogeria i skład farb
Nowe Miasto
Rynek 7 Telefon 62

Polecam
dla pp. stolarzy
w wielkim wyborze;
Dykty
Okucia meblowe
Szelak
Klej
Alfons Leski,
LUBAWA,
skład żelaza, mat. budowlanych porcelany sprzętów kuchen

Węgiel
kowalski, opałowy, brykiety i węgiel do prasowania poleca
Fr. Tysler, Lubawa.

Zawiadamiam
Szan. Klientelę, iż po zainstalowaniu prądu wykonuję wszelkiego rodzaju
zdięcia fotograficzne
wieczorem przy reflektorach elektrycznych.
Polecam portrety z moich oryginalnych zdięć w prima wykonaniu już od 5 zł. — Fotografie do legitymacji od 1 zł za 3 sztuki. Filmówki uliczne za 4 sztuki 50 gr.
Przyjmuję wszelkie prace dla P.T. amatorów.
ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
I. SOSNOWSKI, DZIAŁDOWO.
Zakład czynny od 8-mej rano do 8-mej wieczorem.

Objazdowe
Kino Dźwiękowe
wyświetla
w Lubawie
w niedzielą, 5. bm.
o godz. 4 i 8.15
Nowe Miasto
we wtorek, 7 bm.
o godz. 4 i 8.15

Z ekranu jedyna okazja usłyszenia i widzenia
Ignacego Paderewskiego
w filmie p. t.
„Sonata Księżycowa”
Nasz koncertnisz w filmie tym odegra utwory znanych słynnych kompozytorów oraz Jego własne utwory, które zaryją się w naszych sercach i pozostaną nam na zawsze w pamięci.

Roczne Walne Zgromadzenie

członków podpisanej Spółdzielni odbędzie się
dnia 9 grudnia rb. o godzinie 13 w lokalu własnym w Lubawie, ul. Kopernika 3
co niniejszym podajemy do wiadomości.

Zgromadzenie poprzedzi o godzinie 10 Msza św. w kościele farnym z okazji 25-letniej rocznicy założenia spółdzielni

„Rolnik" w Lubawie
Spółdzielnia rolniczo-handlowa z odpow. udziałami.

Polecam w wielkim wyborze

Broń myśliwską oraz wszelkie przybory myśliwsko-łowieckie.
Artykuły sportowe — Żyrandole Grzejniki — Artykuły elektrotechniczne · Żelazka elektrycz.
Baterie anodowe oraz kieszonkowe stale świeże na składzie
Okucia meblowe i budowlane
ROWERY Otello, Lux, Korona, Oryg. Luxor, Balta **oraz wszelkie części rowerowe** stale na składzie.

Tylko w firmie
FR. WANTOWSKI, skład broni
BRODNICA, Rynek 19.

Wszystkie Panie
chcąc zrobić radość dla milusińskich na
św. Mikołaja
różne piękne podarki jak: **Książeczki obrazkowe, bajeczki, książki powieściowe i historyczne, tanie kompleciki alabastrowe do pisania, pamiętniki, albumiki, gry towarzyskie i zabawki** zobaczą w dużym wyborze
w Księgarni P. GŁOWACKIEGO, Działdowo,
ul. Marsz. J. Piłsudskiego 3.

Na Gwiazdkę

POLECA

ODBIORNIKI RADIOWE

Państwowych Zakładów Tele- i Radiotech.

Echo typ. 121 - S na prąd stały	**135,—**
Echo „ 132 - B „ baterie	**144,—**
Echo „ 133 - B „ „ na r. 1938	**178,—**

Księgarnia „Drwęca"
Rynek 4 — Nowe Miasto Lub.

Szan. Publiczności Nowego Miasta i okolicy podaję do łaskawej wiadomości, iż
otworzyłem w ul. Kościelnej
(dom p. Lubowieckiego, naprzeciw Kościoła)

skład mebli i trumien

Staraniem moim będzie Szan. Klientelę jak najstaranniej zadowolić.

J. Schwartz, mistrz stolarski

Już wyprzedaję
płaszcze damskie, męskie, dziecięce **po zniżonych cenach**
skórki różne, bławaty, tow. krótkie
F-a Tadeusz Nadolny,
Lubawa, Rynek 5. Telef. 55.

Nowoczesne
Parniki do kartofli
Żar. oraz
Siekacze do buraków
Kotły
Wanny
Wiadra ocynk.
Węgiel
Koks hutnicz.
Kafle białe — kolorowe
Cegłę
i zaprawę szamotową
poleca po cenach najtańszych
Alf. Truszczyński,
Skład żelaza art. budowlanych
Lubawa, Zamkowa 2.
Tel. 94.

TARTAK PAROWY

BRODNICA—MICHAŁOWO

Telefon 122. — Telefon 122.

Zawiadamia Szan. Klientów, że
przyjmuje stale drzewo
obce w każdej ilości
do przetarcia
na poczekaniu
po zniżonej cenie

Czynne są dwa gatry, cyrkularka, heblarka i szpundówka.

Zarazem poleca
DESKI stolarskie i gospodarskie
bale sosnowe, dębowe, bukowe i jesionowe po konkurencyjnych cenach oraz drzewo budulcowe i kompletnie odwiązane stodoły.

F-a Jan Krasiński
Lubawa, Rynek
poleca po niskich cenach
obrączki ślubne, zegarki kieszonk. i ręczne, zegary ścienne i budziki, artykuły optyczne oraz przybory do instrumentów muzycznych.
Obsługa rzetelna. Fachowe wykonanie wszelkich reparacyj. Wstąp i przekonaj się.

Na św. Mikołaja
polecam w wielkim wyborze
GWIAZDORY
oraz wszelkie artykuły gwiazdkowe po cenach przystępnych dla każdego
SKŁAD CUKIERKÓW
F. Ebel, Nowe Miasto
ul. Sobieskiego 9

Sanki
używane w dobrym stanie kupię
Göring, M. Bałówki

Żelazo

obręczowe do kół i sztabowe, bednarki — blachy żelazne piece — rury — kolana — okucia do pieców — konwie do mleka
kupuje się najtaniej u
Wł. Wyżlica, Lubawa
Rynek 12
Skład żelaza, porcelany i szkła

Czarowny ton superów
TELEFUNKEN
ICH ODBIÓR I ZALETY DEMONSTRUJE:

J. Truszczyński, Lubawa, Rynek 32|34. Telefon 94.
Sprzedaż także i na raty.

Wyrób Polskiej Spółki Akcyjnej „Persil" w Bydgoszczy

Mam zaszczyt zawiadomić moich Szanownych Odbiorców, że fabryka zegarków
OMEGA
oddała mi autoryzowaną sprzedaż
światowej sławy zegarków
OMEGA

Wielki wybór najnowszych modeli może zadowolić najwybredniejszy gust każdego. Zapraszam do oglądnięcia bez obowiązku kupna.

Polecam po najniższych cenach **OBRĄCZKI ŚLUBNE, zegary ścienne — budziki modne — okulary i wszelką biżuterię oraz kryształy i sztućce**
Kupuję srebro

Aleksander Dobrzyński, Brodnica
zakład zegarmistrzowski.

AUTORYZOWANE MIEJSCE SPRZEDAŻY ZEGARKÓW Ω OMEGA

są przyczyną powstawania różnych chorób, odbierają apetyt, tworzą złą przemianę materii. Należy dbać o normalne funkcjonowanie żołądka i kiszek przez regularne wypróżnienie.

ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA

stosują się przy obstrukcji, normują trawienie, czyszczą łagodnie i bezbolesnie, przeciwdziałają tworzeniu się tłuszczu, wydalają substancje gnilne, nie wywołują przyzwyczajenia. Stosowane są również skutecznie w cierpieniach wątroby, nerek i pęcherza, kamicy żółciowej, reumatyźmie, artretyźmie, hemoroidach i otyłości.

ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA

Już prezenty gwiazdkowe!
Do pół tuzina fotografii pocztówkowych dodaje się jeden portret większy.
F. Lubowiecki, zakład fotograficzny
Nowe Miasto Lubawskie — Oddział Lubawa, tel. 77.

Sprzedam
maszyny stolarskie wraz z urządzeniem na 4 ławy. Całość do użytku od zaraz. Potrzebna gotówka 3 tys. zł.
Reflektanci zechcą się zgłosić do administracji „Drwęcy" pod nr. 50.

Obrączki ślubne
pierścionki, zegarki damskie i męskie, wszelką biżuterię oraz artykuły piśmienne
poleca
Władysław Łukaszewski
Działdowo,
ul. Marsz. Piłsudskiego 11.

Kupuję
wszelkie SKÓRY SUROWE włosie końskie oraz wosk pszczeli
i płacę najwyższe ceny.

Jednocześnie polecam:
SKÓRY OWCZE garbowane na kurtki oraz koce po bardzo korzystnej cenie.

Specjalny skład skór
Jana Kasprowicza
w Lubawie, Rynek 11.

Oliwę maszynową
Oliwę motorową
Oliwę cylindrową
Oliwę do podłóg
Smar na osie Ropę naftową
KARBOLINEUM

NAJTANIEJ
w Drogerii
Z. Chojnacki
daw. J. Kapczyński
BRODNICA
Telefon 147 — **Hallera 7**

TAPETY
FARBY
LAKIERY
Mydła - Froter - Szczotki

NASZ PRZYJACIEL

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Na niedzielę II. Adwentu.

EWANGELIA,

napisana uśw Mat. rozdz. XI,,. w. 1—10.

W on czas, usłyszawszy Jan w więzieniu dzieła Chrystusowe, posławszy dwu z uczniów swoich, rzekł mu: Tyś jest który masz przyjść czyli innego czekamy? A odpowiadając Jezus, rzekł im: Szedłszy donieście Janowi, coście słyszeli i widzieli: ślepi widzą, chromi chodzą trędowaci bywają oczyszczeni, głusi słyszą, umarli zmartwychwstają, ubogim Ewangelię opowiadają. A błogosławiony jest, który się zemnie nie zgorszy. A gdy oni odeszli, począł Jezus mówić do rzesz o Janie: Coście wyszli na puszczę widzieć? Trzcinę chwiejącą, się od wiatru? Ale coście wyszli widzieć? Człowieka w miękkie szaty obleczonego? Oto. którzy w miękkie szaty się obłóczą, w domach królewskich są. Ale coście wyszli widzieć? Proroka? Zaiste powiadam wam i więcej niż Proroka. Boć ten jest, o którym napisano: Oto ja posyłam Anioła mego przed obliczem twoim, który zgotuje drogę twą przed tobą.

Czy jest i twoim Zbawicielem ?

Uczniom, których św. Jan Chrzciciel wyprawił do P. Jezusa z zapytaniem, czy On już jest obiecanym Zbawicielem świata czy innego wyglądać trzeba, P. Jezus nie dowodzi długo i szeroko, że On jest prawdziwie tym Zbawicielem, którego z tak wielkim utęsknieniem wyglądano przez długie wieki, ale na dowód tego krótko im tylko odpowiada: „Ślepi widzą, chromi chodzą, trędowaci biorą oczyszczenie, głusi słyszą, umarli zmartwychwstają, ubogim Ewangelię opowiadają”. Te to są więc znaki, po których mamy poznawać i uznawać P. Jezusa jako prawdziwego Zbawiciela naszego. Przez cuda bowiem, jakie czynił, dowódł swego Bóstwa, jak to przed Nim wyznaje Nikodem: „Wiemy, iżeś przyszedł od Boga Nauczycielem. Bo żaden tych znaków czynić nie może, które Ty czynisz, jeśliby z nim Bóg nie był”. A że te właśnie cuda P. Jezus czynił, spełnia się na nim przepowiednia Izajasza Proroka: „Bóg sam przyjdzie i zbawi was. Tedy się otworzą oczy ślepych i uszy głuchych będą otworzone. Tedy wyskoczy chromy jak jeleń i otworzony będzie język niemych”. Dlatego też na te właśnie cuda P. Jezus uwagę uczniów Janowych zwraca.

Ponieważ, jak sam P. Jezus tego pragnie, po tych znakach mamy poznawać, iż On jest Zbawicielem świata, przeto też poznawaj, Bracie i Siostro, czy On jest i twoim Zbawicielem. Przyszedł P. Jezus na tę ziemię, by wszystkich zbawił, ale Augustyn św. naucza, iż P. Bóg nas prawda stworzył bez nas, ale zbawić nas bez nas nie może, tj. bez naszego przyczynienia się do tego. Zastanów się tedy, czy P. Jezusa przyjąłeś za Zbawiciela swego i czy wiernie spełniasz to wszystko, czego nas uczył i co czynić nam polecił.

Na uroczystość Niepok. Poczęcia Najśw. Marii Panny.

EWANGELIA,

napisana u św. Łukasza, rozdz. I. w. 26—28.

Onego czasu posłany jest anioł Gabryel od Boga do miasta galilejskiego, któremu imię Nazaret, do Panny, poślubionej mężowi, któremu imię Józef, z domu Dawidowego, a imię Panny Maria. I wszedłszy anioł do niej, rzekł: Bądź pozdrowiona łaski pełna, Pan z tobą, błogosławionaś ty między niewiastami.

„Witaj Swięta i Poczęta, Niepokalanie !“

Jak jasne i ciepłe promienie słońca wśród zimnej i ponurej zimy, tak święto Niepokalanego Poczęcia budzi w sercach ludzkich radość prawdziwą.

Obraz Niepokalanej i prawdy, które on nam głosi, czarujący wpływ wywiera na duszę. W nim widzimy piękność i wartość duszy, niezmazanej grzechem i wyniesionej przez łaskę uświęcającą do porządku nadprzyrodzonego.

Samo słowo „Niepokalane Poczęcie” rozrzewnia nasze serca. Dusze niewinne czują się niezmiernie pokrzepione w walce o zachowanie cnoty, a dusze, skalane występkiem,, odczuwają ogrom swego poniżenia i nieszczęścia, budzi się w nich wola ku porzuceniu kajdan grzechowych.

Swięto Niepokalanego Poczęcia napełnia radością wszystkich ludzi, ale większą radością napełnia tych, dla których Maria w swej niepokalanej czystości jest ideałem, wzorem, serca, umiło-

W Berlinie istnieje izba zabaw dla dorosłych. Mogą tam poznać sens zabaw dziecięcych i kupić odpowiednie zabawki dla dzieci na gwiazdkę.

waniem i bezpieczną ucieczką w niebezpieczeństwach zagrażających ich duszy. Uroczystość Niepokalanie Poczętej, to oficjalne święto naszej młodzieży Mariańskiej, „dzieci Marii”, tj. tych, którzy w świętych sodalicjach i innych stowarzyszeniach mariańskich garną się pod opiekuńczy płaszcz Marii, którzy więc obrali Ją za swą szczególniejszą Matkę.

Ilu duchownych wymordowano w Hiszpanji ?

Rzym. Podług danych, zaczerpniętych w Watykanie, w Hiszpanii za czas wojny domowej 1936 37 czerwoni zamordowali 16 057 kapłanów i 11 biskupów.

Krwawe żniwo w Rosji.

Moskwa. Podług statystyk bolszewickich do mniej więcej połowy 1936 r. „zlikwidowano” ogółem 42.800 kapłanów, tj. wysłano na pewną śmierć męczeńską w obozach koncentracyjnych na Syberii, rozstrzelano, skatowano itd. W roku 1917 pracowało w Rosji około 200 pastorów ewangelickich. Dziś pozostało z nich zaledwie 4-ch. Z 810 księży katolickich i 8 biskupów (1917 r.) pozostało zaledwie 10 kapłanów. Reszta została zamordowana, rozstrzelana lub też zesłana na przymusowe roboty albo wydalona z granic kraju. W jednym tylko roku 1936 uwięziono 800 kapłanów, z których 102 zostało rozstrzelanych, a reszta zesłana.

Opłakany stan misji polskiej w Chinach.

Do Poznania nadeszła wiadomość od ks. dr Szuniewicza, misjonarza i sławnego lekarza w Chinach, o opłakanym położeniu misji polskiej w Szuntehfu.

Główna siedziba misji w Szuntehfu stała się ofiarą powodzi, która wyrządziła wielkie straty Komunikacja na całym obszarze prefektury wskutek tej katastrofy niemal nie istnieje. Placówki misyjne nie mogą porozumiewać się z sobą. Przytym od pewnego czasu wielce utrudnione są stosunki z większymi miastami wobec toczącej się wojny japońsko—chińskiej.

Misjonarze polscy niepokoją się o los swego szpitala dla chorych na oczy. Jest to właśnie katechumenat, przez który przechodzi rocznie około 2 tysiące ludzi.

Mzsja prosi o pomoc z Polski.

Olbrzymi huragan na Bałtyku.

Gdynia. Nad polskim morzem przez 3 dni szalała burza śnieżno-gradowa.

Najwięcej ucierpiał odcinek brzegu pomiędzy W. Wsią a Chałupami, gdzie woda podmyła miejscami wydmy. Stojąca u cypla zachodniego latarnia morska, która wznosi się 9 m. ponad powierzchnią morza, przy silniejszych falach zalewana była całkowicie. Rybacy spodziewają się, że dzięki sztormowi pojawią się ławice szprot, których brak dotąd dawał się poważnie we znaki.

Burzliwy stan morza spowodował wyrzucenie na brzeg zwłok rybaka, który zatonął ostatnio w Kuźnicy na Helu. Tragicznie zmarły rybak liczył lat 24.

Śmierć w dzień złotego jubileuszu małżeńskiego.

Mieszk. miasta Tarn. Góry, Bułowie mieli obchodzić swoje złote gody małżeńskie. W chwili kiedy miano ruszać do kościoła, sędziwy jubilat nagle zasłabł i w parę minut potem nagle zmarł.

Nieboszczyk generał wstał z trumny i z szablą rzucił się na orszak pogrzebowy.

W mieście Missolongi w Grecji odbywał się pogrzeb zmarłego generała Larnakutissa. Według zwyczaju prawosławnego niesiono zwłoki generała w otwartej trumnie, którą zakrywa się dopiero przed spuszczeniem do grobu.

Konduktowi towarzyszył tłum, a duchowni śpiewali żałobną pieśń. Nagle w trumnie uniusł się generał, spojrzał na własny orszak pogrzebowy i pochwyciwszy szablę, która koło niego leżała, wyskoczył z trumny i rzucił się na tłum. Ludzie, przerażeni tym zmartwychwstałym nieboszczykiem, zaczęli mdleć lub rozbiegać się. Wreszcie i generał sam zemdlał. Odwieziono go do szpitala.

Generał znajdował się widocznie w letargu, z którego się obudził w drodze na cmentarz.

60 mil. dolarów dla dzieci-kalek.

Wykonawcy testamentu zmarłego ub. r. potentata przemysł., Dupont, rozpoczęli pracę nad zorganizowaniem olbrzymiej fundacji dla dzieci-kalek, na który to cel testator zapisał 60 mil. dolarów, tj. 3/4 swego majątku.

Pomnik gen. Sowińskiego.

Warszawa. W niedzielę w południe odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika gen. Sowińskiego. Pomnik stanął w Parku Wolskim obok słynnej Reduty Wolskiej, gdzie zginął bohaterską śmiercią gen. Sowiński, obrońca Warszawy.

Niemcy budują 52 nowe okręty wojenne.

Według danych, ujawnionych w świeżo wydanym Roczniku floty niemieckiej na rok 1938, znajdują się obecnie w budowie następujące jednostki floty wojennej:

2 okręty bojowe po 35.000 ton, 2 lotniskowce po 10.250 ton, 1 krążownik rodzaju „Admirał Hipper”, 2 lekkie krążowniki po 10.000 ton, 6 kontrtorpedowców po 1.800 ton, 12 torpedowców i 12 poławiaczy min, 15 łodzi podwodnych.

Domieszka kukurydzy do chleba we Włoszech.

Rzym. Począwszy od 1 grudnia wypiek chleba pszennego odbywać się będzie przy domieszce 10 proc. mąki kukurydzianej.

Zarządzenie to ma na celu zmniejszenie konsumcji mąki pszennej, zgodnie z planem samowystarczalności gospodarczej.

Łupili chłopów, aby pokrywać żydowskie straty. Jak gospodarzyli sanatorzy w chrzanowskiej kasie zaliczkowej?

Proces chrzanowski o nadużycie 750 tys. zł. odsłania coraz to bardziej rewelacyjne sprawy. Trzeba wiedzieć, że w instytucji tej gospodarowała czołowa ekipa sanacyjna. Okazuje się, że udzielano olbrzymich kredytów Żydom, którzy rozmyślnie po pobraniu pożyczek z kasy ogłaszali upadłość i zarywali instytucję. Oskarż. Dziemba zeznaje: „Mieliśmy po uszy parszywych długów” Lipszyców, Sternów i in. Osk. Slusarczykowa, kasjerka, wyjaśnia: „Na pokrycie strat kasowych, zwłaszcza powstałych na skutek upadłości firm żydowskich, ściągano większe procenty i to tylko od chłopów, którzy nie mogli się połapać, że ich w ten sposób krzywdzono.”

Oskarżony Kłosowski wyjaśnia, że obowiązywała 10 i pół proc. stopa, a od chłopów ściągano 11 i pół. proc. Tak więc łupiono biednych chłopów, aby pokrywać łajdactwa żydowskich oszustów.

Granatnik — na F.O.N.

W tych dniach odbyła się w Chełmie Lubelskim uroczystość przekazania Armii jednego granatnika wraz z nabojami, ufundowanego przez pracowników Biura Kontroli Dochodów Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowej w Radomiu.

Zmiany w ustawie o ochronie lokatorów.

Co przewiduje projekt rządowy.

Warszawa. Rada ministrów przyjęła projekt ustawy w sprawie obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów.

W myśl projektu ustawy ochrona lokatorów wygasa dla mieszkań, złożonych z 5 pokojów z dniem 30 czerwca 1938 r., z 4 pokojów z dniem 30 czerwca 1939 r., z 3 pokojów z dniem 30 czerwca 1940 r., z 2 pokojów z dniem 30 1941 r., z jednego pokoju z dniem 30 czerwca 1942 r., wreszcie z innych pomieszczeń mieszkalnych z dniem 30 czerwca 1944 r., z którym to dniem ma nastąpić ostateczne wygaśnięcie ochrony lokatorów.

Mieszkania, powstałe z przebudowy mieszkania, dokonanej po dacie wyjęcia z pod działania tej ustawy, nie podlegają jej przepisom, choćby ze względu na ilość pokojów nie były jeszcze wyjęte z pod jej działania.

Dla wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, dotąd pozostających pod działaniem ochrony lokatorów, wygasa ona w dniu 30 czerwca 1939 r.

W myśl projektu ustawy przepisy moratoryjne ograniczone są jedynie do ludzi pozbawionych pracy i nie mających innych źródeł dochodów.

Niezależnie od tego odnośnie do mieszkań jedno i dwupokojowych, zajmowanych przez bezrobotnych, projekt wprowadza moratorium sądziowskie. Lokator uzyskać może zawieszenie eksmisji, jeżeli wykaże, że pozostaje bez pracy.

Wreszcie projekt wprowadza przepisy, w myśl których eksmisja może być odroczona ze względu na ciężką zimę, na położenie gospodarcze lokatora i umożliwia też odroczenie eksmisji z pomieszczeń, co do których ustała ochrona lokatorów.

Uchwały Rady Naczelnej N. O. K. w Warszawie

W Warszawie odbył się zjazd rady na zelnej Narodowej Organizacji Kobiet. Obrady zjazdowe były poświęcone omówieniu wielu aktualnych zagadnień życia polskiego. W wyniku obrad uchwalono rezolucję, w której rada naczelna N. O. K. zajęła stanowisko wobec antypolskiej akcji Niemiec, próby wciągania harcerstwa do polityki, niebezpieczeństwa wpływów żydowsko-masońskich oraz komunizmu.

Wezwanie do czujności.

W sprawie naporu niemieckiego na nasze kresy zachodnie rada naczelna N. O. K. wzywa opinię publiczną do czujności. Społeczeństwo ma prawo i obowiązek domagania się jasności poczynań, które określą łączność naszą z Gdańskiem i obrony naszego stanu posiadania na granicy zachodniej.

Protest przeciwko polityce w harcerstwie.

Rada naczelna N. O. K., reprezentująca szerokie rzesze matek, stojących pod sztandarem, na którym wypisane jest hasło: „Bóg i Ojczyzna", stwierdza, że zasadniczą wartością i siłą harcerstwa polskiego, któremu z zaufaniem powierzyłyśmy nasze dzieci, jest jego ideologia, zawarta w prawie i przyrzeczeniu harcerskim. Wobec ostatnich posunięć władz naczelnych harcerstwa polskiego rada naczelna Narodowej Organizacji Kobiet, w imieniu matek w niej zrzeszonych, protestuje gorąco przeciwko wciąganiu Związku Harcerstwa Polskiego do polityki i łączenia tegoż harcerstwa z innymi organizacjami, których ideologia jest całkowicie sprzeczna z zasadami prawa i przyrzeczenia harcerskiego i zagraża najistotniejszym podstawom istnienia harcerstwa polskiego.

Źródło zła moralnego.

Rada Naczelna NOK, stwierdzając z ubolewaniem znaczne obniżenie poziomu moralnego we wszystkich dziedzinach życia, wzywa kobiety-Polki do szerzenia i ścisłego przestrzegania zasad etyki katolickiej i stosowania jej nie tylko w życiu społecznym. Jednocześnie nawołuje swe członkinie do bezwzględnego odgrodzenia się od wpływów żydowsko-masońskich, widząc w nich źródło szerzącego się zła.

O bojkot żydostwa.

Wobec szerzącego się bezrobocia oraz wzmagania się nędzy we wszystkich warstwach społecznych, co wydatnie sprzyja szerzeniu się komunizmu, Rada Naczelna przypomina wszystkim oddziałom NOK. i poszczególnym członkiniom, by przystąpiły niezwłocznie do intensywnej pracy w kierunku organizowania choćby najdrobniejszych warsztatów wytwórczych, straganów, sklepów i kas bezprocentowych, w celu zatrudnienia pozbawionych pracy, a w wypadkach wyjątkowo ciężkich, by niosły doraźną pomoc najbardziej potrzebującym.

Przede wszystkim zaś Rada Naczelna odwołuje się do sumienia narodowego kobiet, by mogąc dać zarobek Polakom, nie oddawały swych z trudem zdobytych groszy w ręce wrogich nam Żydów.

Posiedzenie Komitetu Głównego Stron. Nar.

Warszawa. W niedzielę przez cały dzień trwały w Warszawie obrady Komitetu Głównego Stronnictwa Narodowego pod przewodnictwem ks. prez. Chudzińskiego z Pelplina. W obradach brali udział także członkowie Zarządu Głównego S. N, z prezesem adw. K. Kowalskim na czele. Referaty wygłosili red. Z. Berezowski i dr T. Bielecki.

Telegram dziękczynny Prezydenta R.P. do króla Bułgarii.

Warszawa. W związku z katastrofą samolotu polskiego w Bułgarii Pan Prezydent RP wystosował do króla bułgarskiego Borysa III telegram następującej treści:

„Głęboko wzruszony braterską i samorzutną postawą władz i narodu bułgarskiego w ciężkiej próbie, jaką przeszło nasze lotnictwo, proszę Waszą Królewską Mość o przyjęcie mych najszczerszych podziękowań za tak żywo okazaną pomoc narodu bułgarskiego, którą cały naród polski szczególnie głęboko odczuł i która jest tak oczywistym dowodem wzniosłych uczuć humanitarnych Bułgarii przyjaźni dla Polski". (—) Ignacy Mościcki.

Zjazd wojewodów na Zamku. — Prezydent R. P. informuje się o sytuacji w kraju.

Warszawa. W kołach politycznych rozeszła wiadomość, że w najbliższych dniach odbędzie się w obecności P. Prezydenta RP. i marsz. Śmigłego-Rydza zjazd wojewodów. Zjazd ten miałby na celu poinformowanie P. Prezydenta o sytuacji w kraju. Koła polityczne twierdzą, iż zjazd ten zostaje zwołany na życzenie P. Prezydenta w związku z przedstawionym mu niedawno memoriałem przedstawicieli PPS oraz szeregiem wizyt, jakie złożyli Panu Prezydentowi różni działacze polityczni z prof. Bartlem na czele.

Proces Starzyński—Studnicki został po przerwie wznowiony.

Warszawa. Po 10-dniowej przerwie rozpoczął się przed Sądem Okręgowym w Warszawie dalszy ciąg sensacyjnego procesu przeciwko Władysławowi Studnickiemu z oskarżenia tymczasowego prezydenta stolicy, p. Starzyńskiego.

Studnicki, który, jak wiadomo, zaniemógł w w dniu 19 bm. na bolesną dusznicę, czuje się obecnie dobrze i należy przewidywać, że stawi się na rozprawę.

Podczas przerwy w procesie pełnomocnicy stron złożyli sądowi szereg wniosków i dokumentów. Decyzja sądu w tych sprawach będzie ogłoszona.

Równocześnie zeznawał w charakterze świadka, oskarżyciel prywatny p. Starzyński, który poprzednio złożył jedynie swoje wyjaśnienie, a odpowiadać będzie na pytania stron.

„Żałoba" żydowska w dniu 11 listopada.

W „Hajncie" z dnia 12 listopada czytamy:

„Wczoraj na balkonach lokali syjonistycznych organizacyj i instytucyj wywieszono czarne chorągwie na znak żałoby po pięciu poległych męczennikach (w Palestynie). W syjonistycznych organizacjach i instytucjach przerwano pracę na 2 godziny".

Wszystko to działo się w Warszawie w radosnym dniu rocznicy wskrzeszenia Polski. Jak to nazwać, na Boga!

Poza tym wyborem dnia na żałobę żydowską, jak to wynika ze wzmianki w żargonówce, Żydzi nie zastosowali się do nowego prawa, zabraniającego pracy w tym dniu radosnym. Przerwali pracę zaledwie na 2 godziny i to jedynie „na znak żałoby". Niesłychane!

Katastrofa samolotu niemieckiego w Londynie. 3 osoby zabite.

Onegdaj w nocy uległ katastrofie niemiecki samolot pocztowy, utrzymujący stałą nocną komunikację między Berlinem a Londynem.

W czasie lądowania na lotnisku londyńskim samolot wpadł na hangar, rozbijając go. Hangar oraz znajdujące się w nim samoloty spłonęły. Spłonął również samolot niemiecki, który katastrofę spowodował.

Załoga, składająca się z 3 osób, zginęła w płomieniach.

Niespodziewany zakaz uroczystości ku czci ks. Hlinki na Słowaczyźnie.

Wiedeń. W niedzielę miały się odbyć w całej Słowacji uroczystości ku czci ks. Hlinki.

W ostatniej chwili zakazały władze czeskie odbycia tych uroczystości.

Polska sprowadza zboże z zagranicy? Nieprawdopobna wiadomość z Rumunii.

Bukareszt. Polska Agencja Agrarna otrzymała z Bukaresztu wiadomość, która dla opinii polskiej stanowi istną, rewelacyjną niespodziankę. Jak nam bowiem donoszą, rumuński minister dla spółdzielni Michał Megura, zakomunikował sferom eksportowym, iż w najbliższym czasie podejmie Rumunia większe dostawy zboża do Polski, która w roku bież. odczuwa znaczny ich brak. Umowa przewiduje, iż 30 proc. należności zapłaci Polska w dewizach.

Wiadomość ta jest dla polskiej opinii zupełną niespodzianką. Czyżbyśmy już z kraju eksportującego zboże (zresztą głównie na skutek chronicznego niedojadania) przeistoczyli się tak szybko w konsumenta zbożowego? Dzieje się to chyba na skutek zwiększania zamożności kraju, bo stan obecny nie uzasadniałby takiej optymistycznej oceny, jak raczej pogorszona sytuacja rolnictwa. Sprawa wymaga wyjaśnienia.

Nowe wagony 3-ciej klasy z wyściełanymi ławkami.

Ministerstwo komunikacji oddało niedawno do ruchu kolejowego szereg nowych pulmanowskich wagonów trzeciej klasy.

Są to wagony wyściełane tak, jak to spotyka się w przedziałach wagonów trzeciej klasy zagranicą.

Dowiadujemy się także, że w stadium wykończenia znajdują się obecnie specjalne wagony turystyczne. Będą to t.zw. pullmany trzeciej klasy z miejscami do leżenia. Przedziały w tych wagonach wyposażone będą w opuszczane ławki, odpowiednio wyściełone. W każdym przedziale pomieścić się będzie mogło wygodnie sześciu leżących pasażerów. W razie potrzeby ławki opuszcza się i wagony te mogą być użyte w pociągach normalnego kursowania. W budowie tych wagonów zastosowano najnowocześniejsze konstrukcje wentylacji i oświetlenia.

Bandyci napadli na pociąg w Rumunii.

Na pociąg, zdążający z Bukaresztu do Ploesti dokonano śmiałego napadu. Na jednym z zakrętów, gdy pociąg nieco zwolnił, wtargnęli zamaskowani bandyci, którzy pozbawili przytomności dyżurnego konduktora. Następnie dostali się do wozu pocztowego, skąd wyrzucili wszystkie wartościowe pakunki. W końcu bandyci zeskoczyli z pociągu. Napad odbył się w tak błyskawicznym tempie, że reszta personelu pociągu nie zdążyła nawet pomyśleć o obronie. Łupem bandytów padły olbrzymie sumy gotówkowe oraz biżuteria i kosztowności znacznej wartości.

Potworna ośmiornica porwała kobietę.

Przebywająca na wywczasach w kąpielisku morskim w Fort-Bragg (Kalifornia) młoda mężatka Graves podczas kąpieli w morzu w oczach męża i licznych kąpielowiczów została otoczona długimi mackami ośmiornicy i porwana. Naprożno pospieszono z ratunkiem. Potwór morski, nieczuły na liczne uderzenia kamieniami, nie wypuścił Graves ze swych objęć i wciągnął w głębinę.

Ośmiornica jest potworem morskim, posiadającym 8 ramion ze ssawkami i obszerny tułówworek z głową, do którego wciąga żywcem porwane zwierzęta lub ludzi i pożera. Żywi się głównie krabami.

LEKARZ i ROBOTNICA.

Powieść współczesna na tle stosunków fabrycznych. Przekład z francuskiego. 24

(Ciąg dalszy.)

Urwał. Wniesiono kurczęta z grzybami. I przykrym i śmiesznym jednocześnie był widok tych dwóch ludzi, którzy prowadzili dyskusję w sprawie żywotnej, ale, ulegając zwyczajom, nie przestawali przerywać sobie przy każdej potrawie, ofiarując sobie już to napój, już to podając chleb sobie, słowem pełniąc wszystkie przepisy, obowiązujące przy stole.

Po odejściu służącego, wuj zaczął znowu, odstawiając kieliszek:

— Co, powiesz mi może, że to zdanie kliki... że i najlepsi nie wiele są warci.

Leon bąknął, z bezwiednym szyderstwem:

— Ależ mój wuju, oni chcieliby być wiele warci...

— Tak! Czekałeś na to... Ale mój ty biedaku, znałem twoją odpowiedź jeszcze przed twoim przyjściem na świat. Zgoda: to nie ich wina; brną w nędzy, są nieświadomi; nie nauczono ich, nie dano im wykształcenia... Dobrze, no, ale co to ciebie obchodzi? Wszak się nie żenisz w roku 3000, nieprawdaż? Żenisz się za miesiąc. A przez miesiąc chyba nie przeistoczysz świata?...

— Zapewne, nie mam wcale pretensji do tego. Ale z faktem mego małżeństwa zawsze się coś zmieni. Będzie jeden obywatel, który otwarcie, uczciwie pojmie za żonę dziewczynę z ludu,

— Będzie jeden lapsus więcej na ziemi, oto wszystko! Wuj zaklął.

Leon uśmiechnął się. Czuł się spokojnym i silnym. Był pełnym pobłażliwości, jaką promienieje miłość.

— Nie, mój wuju, zarzuty wuja nie wzruszają mnie, bo są stronnicze. Wuj przypatruje się tym ludziom zanadto zbliska, ażeby trafnie ocenić ogół. Wuj ich przewyższa jako pan! To tak, jakby wuj patrzył na swoją rękę przez lupę. Okropność. Pole pokiereszowane. Same bruzdy i rowy. Ale oni mają i zalety...

— Chciałem ci właśnie powiedzieć o tym, — przerwał fabrykant. — Tak, są cierpliwi, mają humor i skłonni są do wesołości. Uczciwi, według własnego widzenia rzeczy, przychodzą z pomocą jeden drugiemu i nie są pozbawieni mnóstwem wymagań, potrzeb, wierzeń, przesądów, jeżeli wolisz, z których nasze życie się składa. No tak, ale czy zalety zacierają wady? Do czegóż posłużą one twojej żonie, gdy wypadnie jej zająć stanowisko w świecie?

— Eh... kto wie?

Fabrykant znowu wzruszył ramionami.

— A potem, — ciągnął Leon, — wuj jest jeszcze niesprawiedliwy na pewnym punkcie. Wuj z ogółu sądzi szczegół. I tu właśnie myli się wuj bardzo. Nic nie upoważnia wuja do potępiania w czambuł dziewczyny, której w gruncie rzeczy wuj wcale nie zna.

Wuj uderzył pięścią w stół.

— Znam jej środowisko, jej sferę! To wystarcza. Mniej lub więcej wybitna, posiada ona jednak bezwarunkowo te same cechy, jak wszystkie inne z jednej rasy, posiadające ten sam kolor skóry i ten sam typ twarzy...

Wszelki opór irytował go. A gdy August zjawił się, słodki i uśmiechnięty, rzekł niecierpliwym głosem:

— Deser, likiery razem... I zostaw nas samych.

Gdy służący się oddalił, zapytał:

— Jak daleko jesteś z tym projektem? Matka wie o tym, ma się rozumieć, co?

— Zna nawet moją narzeczoną, — zapewnił Leon.

— I naturalnie przyjęła ją! I ona także pozostaje pod wpływem twojego dziada. Tylko nic jej nie otworzyło oczy. Twoja matka nie prowadzi fabryki. Ona w dalszym ciągu patrzy na świat przez retorty... I ty jesteś po słowie z tą twoją... panną?

— Od dzisiejszego wieczora.